

A Literary Tutorial in Anglophone Fantastic Literature

Course content

The tutorial generally focuses on (mainly anglophone) fantastic literature (fantasy and science fiction) in its historical development, starting with the Gothic novel and ending with late 20th-century fantasy literature. The emphasis is going to be on the use of magic and enchantment for moral purposes. The planned semester papers should concern the above-mentioned, or similar, topics. Film adaptations can also be taken into account. Longer texts will be discussed on the basis of selected excerpts.

I. Basic criticism:

- 1) Fred Botting, *Gothic* (1996, Routledge: London and New York).
- 2) Roger Luckhurst, *Science Fiction* (2005, Polity Press: Cambridge and Malden, MA).
- 3) eds. James Gunn & M.Candelaria, *Speculations on Speculation* (2005, The Scarecrow Press: Lanham, Toronto, Oxford).

II. Supplementary criticism:

- 1) James Gunn (red.), *Droga do Science Fiction. Od Gilgamesza do Wellsa* [The Road to Science Fiction: From Gilgamesh to Wells] (1985, „Alfa”: Warszawa).
- 2) Antony Gray (red.), *The Wordsworth Book of Horror Stories* (2004, Wordsworth Editions: Ware, Hertfordshire).
- 3) Avril Horner (red.), *European Gothic* (2001, Manchester University Press: Manchester and New York).
- 4) Adam Roberts, *Science Fiction* (2000, Routledge: London and New York).
- 5) Tom Shippey (red.), *The Oxford Book of Fantasy Stories* (1994, Oxford University Press: Oxford and New York).
- 6) Grzegorz Trębicki, *Fantasy. Ewolucja gatunku* (2009, Universitas: Kraków).

A negotiable syllabus:

	General topic	Set texts and problems to be discussed
1	THE BEGINNINGS OF FANTASTIC LITERATURE	Thomas More, <i>Utopia</i> Jonathan Swift, <i>Gulliver's Travels</i> The allegorical (political and philosophical) dimension of the above-mentioned books.
2	THE EARLY INTEREST IN SCIENCE	Mary Shelley, <i>Frankenstein</i> Nathaniel Hawthorne, <i>Rapaccini's Daughter</i> . E.A.Poe, <i>The Narrative of Arthur Gordon Pym</i> . The demonic and Prometeian aspects of the scientist.
3	GOTHIC AND PSEUDO-GOTHIC LITERATURE	M.G.Lewis, <i>The Monk</i> A.Radcliffe, <i>The Italian</i> . S.T.Coleridge, <i>The Rime of the Ancient Mariner</i> Ch.Maturin, <i>Malmoth the Wanderer</i> . The distinction between terror and horror Gothic. The stock characters.
4	VICTORIAN GOTHIC	Ch.Dickens, <i>A Christmas Carol</i> . E.Brontë, <i>The Wuthering Heights</i> . R.L.Stevenson, <i>Dr Jekyll and Mr Hyde</i> . B.Stoker, <i>Dracula</i> . The psychological aspects of Gothic and horror fiction.
5	LEWIS CARROLL	<i>Alice in Wonderland, Through the Looking Glass</i> The logic behind the absurd and the grotesque.
6	HERBERT GEORGE WELLS	<i>The War of the Worlds,</i> <i>The Time Machine,</i> <i>The Island of Dr Moreau.</i> Wells's catastrophic and prophetic visions.
7	LATE VICTORIAN CHILDREN'S LITERATURE	G.MacDonald, <i>The Princess and the Goblin, The Light Princess</i> . E.Nesbit, <i>The Enchanted Castle</i> The clash of magic and realism in children's literature.
8	VISIONS OF MODERNIST NIGHTMARE	H.P.Lovecraft, <i>The Outsider, The Shadow over Innsmouth</i> . A.Huxley, <i>The Brave New World</i> .
9	20 TH C. MAINSTREAM FANTASY	Lord Dunsany, <i>The King of Elfland's Daughter</i> . J.R.R.Tolkien, <i>The Hobbit, The Lord of the Rings</i> . C.S.Lewis, <i>The Lion, the Witch and the Wardrobe (The Chronicles of Narnia)</i> . J.K.Rowling, <i>Harry Potter and the Philosopher's Stone</i> . Visions of an alternative world, and their relationship to the primary reality.
10	URSULA LE GUIN	<i>The Wizard of Earthsea.</i> <i>The Left Hand of Darkness.</i> The question of the integration of personality.
11	NEIL GAIMAN	Short stories: <i>Chivalry, The Troll Bridge</i> . Novels: <i>Neverwhere, Anansi Boys, Coraline</i> . The Post-modern dimension of fantastic literature.

Konwersatorium z anglojęzycznej literatury fantastycznej

Opis przedmiotu

Konwersatorium będzie poświęcone anglojęzycznej literaturze głównie z gatunku fantasy i science fiction, ze szczególnym uwzględnieniem jej historycznego rozwoju, poczynając od tzw. powieści gotyckiej a kończąc na literaturze fantasy z drugiej połowy XX wieku. Główny nacisk będzie położony na wykorzystaniu, w omawianych lekturach, motywów magicznych i nadprzyrodzonych w celach moralnych. Eseje semestralne, na podstawie których będzie głównie dawane zaliczenie, powinny być poświęcone wyżej wspomnianym, lub podobnym, tematom. Można będzie też, w ramach esejów, skupiać się na adaptacjach filmowych. Dłuższe teksty będą omawiane na podstawie wybranych fragmentów.

I. Podstawowe podręczniki:

- 1) Fred Botting, *Gothic* (1996, Routledge: London and New York).
- 2) Roger Luckhurst, *Science Fiction* (2005, Polity Press: Cambridge and Malden, MA).
- 3) eds. James Gunn & M.Candelaria, *Speculations on Speculation* (2005, The Scarecrow Press: Lanham, Toronto, Oxford).

II. Lektura uzupełniająca:

- 1) James Gunn (red.), *Droga do Science Fiction. Od Gilgamesza do Wellsa* [The Road to Science Fiction: From Gilgamesh to Wells] (1985, Wydawnictwo „Alfa”: Warszawa).
- 2) Antony Gray (red.), *The Wordsworth Book of Horror Stories* (2004, Wordsworth Editions: Ware, Hertfordshire).
- 3) Avril Horner (red.), *European Gothic* (2001, Manchester University Press: Manchester and New York).
- 4) Adam Roberts, *Science Fiction* (2000, Routledge: London and New York).
- 5) Tom Shippey (red.), *The Oxford Book of Fantasy Stories* (1994, Oxford University Press: Oxford and New York).
- 6) Grzegorz Trębicki, *Fantasy. Ewolucja gatunku* (2009, Universitas: Kraków).

Przykładowy sylabus:

	Temat	Lektury i ich problematyka
1	POCZĄTKI LITERATURY FANTASTYCZNEJ	Thomas More, <i>Utopia</i> Jonathan Swift, <i>Gulliver's Travels (Podróże Guliwera)</i> Alegoryczny (polityczny i filozoficzny) wymiar tych dzieł
2	FASCYNACJA NAUKĄ I JEJ MOŻLIWOŚCIAMI	Mary Shelley, <i>Frankenstein</i> Nathaniel Hawthorne, <i>Rapaccini's Daughter</i> . E.A.Poe, <i>The Narrative of Arthur Gordon Pym (Przygody Artura Gordona Pyma)</i> . Demoniczne i prometejskie aspekty badań naukowych.
3	LITERATURA GOTYCKA I PSEUDO-GOTYCKA	M.G.Lewis, <i>The Monk (Mnich)</i> A.Radcliffe, <i>The Italian (Italczyk)</i> S.T.Coleridge, <i>The Rime of the Ancient Mariner (Rymy o sędziwym marynarzu)</i> Ch.Maturin, <i>Melmoth the Wanderer (Melmot tułacz)</i> Rozróżnienie między literaturą przerażenia (grozy) i obrzydzenia (diaboliizmu). Typowe postacie.
4	WIKTORIAŃSKA LITERATURA GOTYCKA	Ch.Dickens, <i>A Christmas Carol (Opowieść wigilijna)</i> . E.Brontë, <i>The Wuthering Heights (Wichrowe wzgórza)</i> . R.L.Stevenson, <i>Dr Jekyll and Mr Hyde</i> . B.Stoker, <i>Dracula</i> . Psychologiczne aspekty literatury gotyckiej i powieści grozy.
5	LEWIS CARROLL	<i>Alice in Wonderland (Alicja w krainie czarów)</i> , <i>Through the Looking Glass (Po drugiej stronie lustra)</i> . Racjonalne aspekty literatury absurdu i groteski.
6	HERBERT GEORGE WELLS	<i>The War of the Worlds (Wojna światów)</i> , <i>The Time Machine (Wehikuł czasu)</i> , <i>The Island of Dr Moreau (Wyspa doktora Moreau)</i> . Katastroficzne i prorocze wizje Wellsa.
7	PÓŻNO-WIKTORIAŃSKA LITERATURA DZIECIĘCA	G.MacDonald, <i>The Princess and the Goblin (Księżniczka i koboldy)</i> , <i>The Light Princess</i> . E.Nesbit, <i>The Enchanted Castle (Zaczarowany zamek)</i> Zderzenie magii i realizmu w literaturze dziecięcej.
8	MODERNISTYCZNE KOSZMARY	H.P.Lovecraft, <i>The Outsider, The Shadow over Innsmouth (Widmo nad Innsmouth)</i> , A.Huxley, <i>The Brave New World (Nowy wspaniały świat)</i>
9	FANTASTYKA DWUDZIESTOWIECZNA GŁÓWNEGO NURTU	Lord Dunsany, <i>The King of Elfland's Daughter (Córka króla elfów)</i> . J.R.R.Tolkien, <i>The Hobbit, The Lord of the Rings (Władca pierścieni)</i> . C.S.Lewis, <i>The Lion, the Witch and the Wardrobe (from The Chronicles of Narnia)</i> . (<i>Lew, czarownica i stara szafa</i>) (oraz inne <i>Opowieści z Narnii</i>) J.K.Rowling, <i>Harry Potter and the Philosopher's Stone. (H.P. i kamień filozoficzny)</i> Wizje świata alternatywnego i jego związki ze światem empirycznym.
10	URSULA LE GUIN	<i>The Wizard of Earthsea (Czarnoksiężnik z Archipelagu)</i> , <i>The Left Hand of Darkness (Lewa ręka ciemności)</i> , Problem integracji osobowości.
11	NEIL GAIMAN	Opowiadania: <i>Chivalry, The Troll Bridge</i> . Powieści: <i>Neverwhere (Nigdziebądź)</i> , <i>Anansi Boys (Chłopaki Anansiego)</i> . Wymiar postmodernistyczny literatury fantastycznej.

